

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO W CENDROWICACH

Rok szkolny 2026/2027

„Moja szkoła – mój drugi dom”

Nasza szkoła jest wspólnotą opartą na zasadzie partnerstwa, przyjaźni, szacunku i wzajemnej pomocy, a także zaangażowaniu uczniów, rodziców i jej pracowników w kształtowanie jej wizerunku.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
Misja szkoły.....	5
Rozdział I. Podstawy prawne szkolnej profilaktyki.....	5
Rozdział II. Wizja szkoły i model absolwenta.....	7
Rozdział III. Cel ogólny i cele szczegółowe programu.....	8
Rozdział IV. Strategie wychowawczo-profilaktyczne.....	9
Rozdział V. Uczestnicy programu.....	10
Rozdział VI. Realizacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.....	11
Rozdział VII. Działania skierowane do całej społeczności szkolnej.....	12
Rozdział VIII. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych.....	15
Rozdział IX. Ewaluacja programu.....	25

WSTĘP

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Cendrowicach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny, o którym mowa w art. 26 ustawy – Prawo oświatowe, dotyczy szkoły podstawowej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cendrowicach. Działania wychowawcze i profilaktyczne w części przedszkolnej realizowane są zgodnie z przepisami i dokumentami właściwymi dla wychowania przedszkolnego.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny kładzie nacisk na kulturę osobistą i umiejętność współżycia w grupie, kształtowanie postaw obywatelskich, pogłębianie świadomości ekologicznej, wychowanie estetyczne i zdrowotne oraz poznawanie dziedzictwa kulturowego naszego narodu i świata.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągania celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Uwzględnia również aktualne wyzwania wychowawcze i społeczne, które wpływają na funkcjonowanie dzieci i młodzieży, w tym kwestie dobrostanu psychicznego, higieny cyfrowej oraz bezpieczeństwa w relacjach rówieśniczych.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego, analizy sytuacji wychowawczej szkoły, diagnozy potrzeb środowiska szkolnego oraz diagnozy występujących w środowisku szkolnym czynników ryzyka i czynników chroniących, dotyczących uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

Program na rok szkolny 2026/2027 uwzględnia wszystkie osiem kierunków realizacji polityki oświatowej państwa, ewaluację programu realizowanego w roku 2025/2026 oraz coroczną diagnozę potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka.

Diagnoza szkoły na rok szkolny 2026/2027

Diagnozę potrzeb środowiska szkolnego oraz czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzono na podstawie analizy:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;
- ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026, której wnioski stały się podstawą modyfikacji programu na rok szkolny 2026/2027;
- sukcesów wychowawczych szkoły, statystyk szkolnych oraz przypadków indywidualnych;
- potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców oraz nauczycieli, rozpoznanych w ankietach i rozmowach;

- dokumentacji pedagogicznej i specjalistycznej, w tym teczek indywidualnych uczniów, dzienników specjalistów, protokołów zespołów wychowawczych, analizy sytuacji wychowawczej klas i frekwencji uczniów oraz protokołów rady pedagogicznej;
- obserwacji zachowania uczniów w sytuacjach szkolnych;
- wniosków i analiz zespołów przedmiotowych i wychowawczych;
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły, w tym uwag i wniosków nauczycieli, uczniów i rodziców;
- potrzeb uczniów i nauczycieli w zakresie zdrowia psychicznego, relacji rówieśniczych, bezpieczeństwa, kompetencji cyfrowych oraz radzenia sobie ze stresem i emocjami.

Diagnoza wskazała potrzebę dalszego wzmocnienia relacji rówieśniczych, ograniczania przezywania, wyśmiewania i wykluczania, rozwijania umiejętności rozwiązywania konfliktów, wspierania zdrowia psychicznego i radzenia sobie ze stresem, profilaktyki zachowań ryzykownych oraz bezpiecznego korzystania z technologii. Zwrócono także uwagę na bezpieczeństwo w miejscach i sytuacjach wymagających zwiększonego nadzoru podczas przerw.

Do czynników chroniących należą w szczególności: więź uczniów ze szkołą i rodziną, dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpraca szkoły z rodzicami i instytucjami, aktywność uczniów, jasne zasady oraz zaangażowanie nauczycieli. Czynniki ryzyka obejmują konflikty i przemoc rówieśniczą, trudności emocjonalne, presję rówieśniczą, nadmierne korzystanie z urządzeń cyfrowych, cyberzagrożenia oraz pojedyncze sygnały kontaktu starszych uczniów z papierosami, e-papierosami i alkoholem.

Ważnym aspektem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 jest systematyczne uświadamianie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole Standardów Ochrony Małoletnich oraz wyposażanie ich w praktyczne umiejętności stosowania ustalonych zasad w codziennym życiu szkolnym i pozaszkolnym. Szkoła kładzie nacisk na to, aby standardy te były znane i respektowane przez całą społeczność szkolną – uczniów, rodziców i pracowników szkoły.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym.

W szczególności dotyczy to przeciwdziałania uzależnieniom cyfrowym, dbania o higienę cyfrową oraz wspierania zdrowia psychicznego uczniów.

Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły;
- zaangażowanie wszystkich podmiotów społeczności szkolnej i współpracę w realizacji zadań określonych w programie;
- respektowanie praw wszystkich członków społeczności szkolnej oraz kompetencji organów szkoły;
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym oraz instytucjami i organizacjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły;
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu;
- uwzględnianie potrzeb i specyfiki szkoły.

Misja szkoły

„Moja szkoła – mój drugi dom”.

Nasza szkoła jest wspólnotą opartą na zasadzie partnerstwa, przyjaźni, szacunku i wzajemnej pomocy, a także zaangażowaniu uczniów, rodziców i pracowników w kształtowanie jej wizerunku.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, a także kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, w tym z przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym oraz oferuje wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

W roku szkolnym 2026/2027 misja szkoły jest dodatkowo ukierunkowana na:

- rozwijanie ciekawości i aktywności poznawczej, krytycznego myślenia i interdyscyplinarności poprzez pracę projektową, ocenianie kształtujące i wartościową informację zwrotną;
- kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych;
- promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- wspieranie dobrostanu i zdrowia psychicznego, udzielanie pomocy w kryzysach oraz przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i uzależnieniom behawioralnym;
- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów, organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi we współpracy z rodzicami;
- wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- promowanie higieny cyfrowej i aktywności offline, bezpiecznego poruszania się w sieci, krytycznej oceny informacji, odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji oraz korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej stosownie do potrzeb i możliwości szkoły;
- współpracę z rodzicami, sołectwami, organizacjami społecznymi i środowiskiem lokalnym w celu wspierania rozwoju uczniów oraz działań prospołecznych.

Rozdział I. Podstawy prawne szkolnej profilaktyki

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 515, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach – tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 1798.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego – w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie w okresie przejściowym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, Dz.U. z 2026 r. poz. 378, zmienione rozporządzeniem z dnia 8 lipca 2026 r., Dz.U. z 2026 r. poz. 958.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 lipca 2026 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, Dz.U. z 2026 r. poz. 1028.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach – tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604, z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego, Dz.U. z 2019 r. poz. 325, zmienione rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r., Dz.U. z 2026 r. poz. 73.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii – tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii – tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego – tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 917, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 1162, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej – tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 1673, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich – tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 163.
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 110.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.
- Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Cendrowicach.
- Statut szkoły.

Rozdział II. Wizja szkoły i model absolwenta

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Cendrowicach to miejsce, w którym każde dziecko czuje się bezpieczne, akceptowane i doceniane. Szkoła i przedszkole tworzą spójną całość, w której dzieci rozwijają się intelektualnie, emocjonalnie, społecznie i fizycznie.

Naszą wizją jest wspólnota uczniów, nauczycieli i rodziców, w której panuje atmosfera wzajemnego szacunku, partnerstwa i współpracy. Szkoła rozwija odpowiedzialność za siebie i innych, promuje postawy obywatelskie oraz otwartość na różnorodność i wartości kulturowe.

Ważnym elementem wizji jest troska o dobrostan uczniów, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, profilaktyka oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, emocjami i wyzwaniami codzienności.

Placówka rozwija analityczne i krytyczne myślenie oraz kompetencje cyfrowe, a uczniów przygotowuje do świadomego i bezpiecznego korzystania z technologii, sztucznej inteligencji i nowych mediów.

Placówka dąży do tego, aby każdy uczeń znał swoje mocne strony i potrafił wykorzystać je w dalszej edukacji i życiu społecznym.

Szkoła kształtuje odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych oraz przygotowuje uczniów do właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Model absolwenta

- posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do kontynuowania nauki;
- potrafi logicznie i krytycznie myśleć oraz rozwiązywać problemy twórczo;
- zna zasady kultury osobistej i współżycia społecznego;
- korzysta z technologii cyfrowych świadomie i bezpiecznie;
- dba o zdrowie fizyczne i psychiczne;
- potrafi właściwie reagować w sytuacjach zagrożenia oraz zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i udzielania pierwszej pomocy;
- radzi sobie z emocjami i stresem oraz potrafi szukać wsparcia;
- reaguje na przemoc i krzywdzenie innych;
- szanuje tradycje narodowe, regionalne i lokalne;
- zna swoje prawa i obowiązki oraz angażuje się społecznie;
- współpracuje, komunikuje się empatycznie i asertywnie;
- zna swoje talenty i zainteresowania oraz potrafi planować rozwój edukacyjny i zawodowy.

Rozdział III. Cel ogólny i cele szczegółowe programu

Cel ogólny

Celem oddziaływań naszej szkoły jest dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, rozbudzanie zainteresowania światem, kształcenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów oraz wspieranie w przygotowaniu do uczestnictwa w życiu rodzinnym, zawodowym i kulturalnym.

Sfery rozwoju

1. fizyczna – wiedza i umiejętności służące zdrowemu stylowi życia;
2. psychiczna – równowaga, odporność, rozwój potencjału i zdrowie psychiczne;
3. społeczna – otwartość, rozumienie norm, pełnienie ról i przeciwdziałanie przemocy;
4. aksjologiczna – stabilny system wartości, poczucie sensu i odpowiedzialność społeczna.

Główne cele wychowawcze

- współpraca z rodzicami w budowaniu postaw prozdrowotnych;
- tworzenie spójnego środowiska wychowawczego oraz kształtowanie hierarchii wartości;
- wzmacnianie więzi uczniów ze szkołą i społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu szkoły i prawidłowych relacji;
- rozwijanie komunikacji, współpracy, rozwiązywania konfliktów oraz relacji opartych na szacunku, empatii i odpowiedzialności;
- kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych oraz właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia;
- rozwijanie ciekawości poznawczej, interdyscyplinarnego myślenia i uczenia się poprzez projekty oraz informację zwrotną;
- wspieranie rozpoznawania indywidualnych potrzeb, w tym uczniów ze SPE, we współpracy z rodzicami.

Cele profilaktyczne

- wspieranie prawidłowego rozwoju, zdrowego stylu życia i dobrostanu psychicznego;
- realizowanie programów i działań profilaktycznych adekwatnych do diagnozy, w tym programów rekomendowanych, gdy odpowiadają potrzebom uczniów;
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, wykluczaniu i krzywdzeniu;
- profilaktyka używania alkoholu, papierosów, e-papierosów, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;
- kształtowanie higieny cyfrowej, równowagi online–offline, krytycznej oceny informacji oraz odpowiedzialnego korzystania z AI i ZPE;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania kryzysu, radzenia sobie ze stresem i szukania pomocy;
- wspieranie świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Rozdział IV. Strategie wychowawczo-profilaktyczne

Strategie wychowawczo-profilaktyczne opierają się na wartościach humanistycznych, szacunku, współpracy oraz odpowiedzialności za własne decyzje i działania. Szkoła zapewnia warunki sprzyjające nauce, rozwojowi i samorealizacji.

W roku szkolnym 2026/2027 działania koncentrują się na:

- zdrowiu psychicznym, odporności emocjonalnej i reagowaniu w kryzysie;
- relacjach, komunikacji, współpracy i rozwiązywaniu konfliktów;
- przeciwdziałaniu przemocy, cyberprzemocy, wykluczaniu i zachowaniom ryzykownym;
- higienie cyfrowej, krytycznym myśleniu, bezpiecznym korzystaniu z AI i ZPE oraz równowadze online–offline;
- zdrowym stylu życia, ruchu, żywieniu i pierwszej pomocy;
- bezpieczeństwie własnym i innych, także w sytuacjach zagrożeń czasu pokoju i wojny;
- rozpoznawaniu potrzeb uczniów, PPP, SPE i współpracy z rodzicami;
- doradztwie edukacyjno-zawodowym;
- ciekawości poznawczej, interdyscyplinarności, projektach, ocenianiu kształtującym i wartościowej informacji zwrotnej.

Osiem kierunków polityki oświatowej państwa 2026/2027

1. Wdrażanie Reformy²⁶ – tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi każdego ucznia.
2. Kształtowanie odporności społecznej, postaw patriotycznych i obywatelskich oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promowanie edukacji zdrowotnej, aktywności fizycznej, zachowań prozdrowotnych i umiejętności udzielania pierwszej pomocy.
4. Rozwijanie higieny cyfrowej, krytycznego myślenia, bezpiecznego korzystania z internetu, AI i ZPE oraz aktywności offline.
5. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów na podstawie oceny ich funkcjonowania i współpraca z rodzicami w organizacji wsparcia.
6. Profilaktyka uzależnień behawioralnych, przemocy rówieśniczej, kryzysów psychicznych i ochrona zdrowia psychicznego.
7. Wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych oraz realizacja doradztwa zawodowego.
8. Rozwijanie ciekawości poznawczej i interdyscyplinarności poprzez projekty, ocenianie kształtujące i informację zwrotną.

Rozdział V. Uczestnicy programu

Dyrektor szkoły

- stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego i profilaktycznego;
- dba o bezpieczeństwo i prawidłowy poziom pracy szkoły;
- współpracuje z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i Samorządem Uczniowskim;
- nadzoruje realizację programu, ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy, zdrowia psychicznego, przemocy, zachowań ryzykownych i bezpieczeństwa.

Rada Pedagogiczna

- uczestniczy w diagnozowaniu i planowaniu pracy wychowawczej;
- współuczestniczy w opracowaniu programu oraz uzgadnia jego treść z Radą Rodziców;
- realizuje i ewaluje przyjęte działania.

Rada Rodziców

- współpracuje ze szkołą w diagnozie potrzeb;
- uchwała Program Wychowawczo-Profilaktyczny w porozumieniu z Radą Pedagogiczną;
- wspiera realizację programu.

Wychowawcy klas i nauczyciele

- rozpoznają potrzeby uczniów i klimat klasy;
- realizują działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne;
- współpracują z rodzicami i specjalistami;
- w klasach IV–VIII realizują co najmniej jedną godzinę zajęć z wychowawcą w miesiącu dotyczącą bezpiecznego zachowania w sytuacjach zagrożeń w czasie pokoju i wojny;
- stosują metody rozwijające ciekawość poznawczą, interdyscyplinarność, pracę projektową, ocenianie kształtujące i informację zwrotną.

Pedagog szkolny, psycholog, pedagog specjalny i inni specjaliści

- diagnozują potrzeby rozwojowe, edukacyjne, emocjonalne i społeczne oraz czynniki ryzyka i chroniące;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom i rodzicom;
- wspierają uczniów posiadających opinie i orzeczenia oraz uczniów ze SPE;
- współpracują w planowaniu i monitorowaniu wsparcia, w tym – zgodnie z zakresem zadań – w opracowaniu i realizacji WOPFU i IPET;
- wspierają dostosowanie metod i form pracy;
- prowadzą działania profilaktyczne, interwencyjne i wspierające;
- współpracują z rodzicami i instytucjami. Zakres zadań realizują zgodnie z kwalifikacjami, powierzonymi obowiązkami i rozpoznanymi potrzebami uczniów.

Uczniowie i Samorząd Uczniowski

- przestrzegają zasad i dbają o bezpieczeństwo;
- współtworzą kulturę szkoły, podejmują inicjatywy społeczne, obywatelskie, wolontariackie i integracyjne;
- korzystają z dostępnego wsparcia i reagują na krzywdzenie.

Rozdział VI. Realizacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego

Program realizują wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły, a działania obejmują wszystkich uczniów. Dla zespołów klasowych planuje się działania dostosowane do rozpoznanych potrzeb. Szkoła współpracuje z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę. Program ma charakter otwarty i może być modyfikowany w toku roku szkolnego.

Najważniejsze działania w roku szkolnym 2026/2027

- budowanie prawidłowych relacji, komunikacji, współpracy i rozwiązywania konfliktów;
- wzmacnianie zdrowia psychicznego, odporności i umiejętności korzystania ze wsparcia;
- przeciwdziałanie przemocy, cyberprzemocy, wykluczaniu i zachowaniom ryzykownym;
- profilaktyka substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych;
- higiena cyfrowa, równowaga online–offline, AI, ZPE i krytyczna ocena treści;
- zdrowy styl życia, aktywność fizyczna, żywienie i pierwsza pomoc;
- bezpieczeństwo własne i innych oraz reagowanie w sytuacjach zagrożeń;
- wsparcie uczniów ze SPE i korzystających z PPP;
- postawy społeczne, obywatelskie i patriotyczne;
- doradztwo edukacyjno-zawodowe;
- ciekawość poznawcza, interdyscyplinarność, projekty, ocenianie kształtujące i informacja zwrotna.

Metody i formy

Zajęcia wychowawcze i edukacyjne, warsztaty, dyskusje, działania projektowe, ćwiczenia praktyczne, konsultacje, aktywność sportowa i artystyczna, wolontariat, współpraca z rodzicami i instytucjami oraz programy dobrane do potrzeb i wieku uczniów.

- warsztaty, pogadanki i dyskusje;
- gazetka szkolna, materiały drukowane i media cyfrowe;
- zajęcia sportowe, rekreacyjne i artystyczne;
- konkursy klasowe i szkolne;
- scenki i ćwiczenia profilaktyczne;
- spotkania oraz współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, policją, strażą pożarną i innymi instytucjami;
- opieka socjalna i pomoc psychologiczno-pedagogiczna;
- zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne;
- współpraca z organizacjami młodzieżowymi, OPS, sołectwami i środowiskiem lokalnym;
- konsultacje indywidualne i działania prowadzone z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych, gdy jest to uzasadnione.

Oczekiwane efekty

- uczniowie znają zasady zdrowego i bezpiecznego stylu życia;
- rozpoznają wybrane zagrożenia i wiedzą, jak reagować na przemoc oraz cyberprzemoc;
- rozwijają umiejętność radzenia sobie z emocjami, stresem i konfliktem;
- znają zasady pierwszej pomocy i bezpieczeństwa w sytuacjach zagrożenia;
- uczniowie i rodzice wiedzą, gdzie uzyskać pomoc;
- uczniowie podejmują bardziej świadome decyzje edukacyjne i zawodowe;
- uczniowie rozwijają ciekawość, samodzielność, współpracę i korzystają z informacji zwrotnej.

Rozdział VII. Działania skierowane do całej społeczności szkolnej

Realizacja szczegółowych celów wychowawczo-profilaktycznych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Cendrowicach odbywa się w zgodzie z kierunkami polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027 oraz z uwzględnieniem wyników diagnozy szkoły. Program obejmuje wszystkie osiem kierunków polityki oświatowej, w szczególności: wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia, kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i społecznych, edukację zdrowotną i aktywność fizyczną, ochronę zdrowia psychicznego, przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom, bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych, sztucznej inteligencji i Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz wspieranie ich w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Ważnym elementem działań szkoły jest również rozwijanie ciekawości poznawczej, krytycznego myślenia i interdyscyplinarności poprzez pracę projektową, ocenianie kształtujące i wartościową informację zwrotną. Szczegółowe cele wychowawcze i profilaktyczne realizowane są w sferach rozwoju ucznia: fizycznej, emocjonalno-psychicznej, społecznej i aksjologicznej, a także w obszarach bezpieczeństwa i profilaktyki, rozwoju poznawczego oraz doradztwa zawodowego.

Obszar	Zakres zadań	Termin	Odpowiedzialni
Sfera fizyczna	Zdrowie, żywienie, higiena, aktywność fizyczna, profilaktyka chorób, pierwsza pomoc.	Cały rok; stosownie do wieku i potrzeb.	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, pielęgniarka i zaproszeni eksperci – zależnie od możliwości.
Sfera emocjonalno-psychiczna	Rozpoznawanie emocji, odporność psychiczna, stres, kryzys, poczucie własnej wartości, szukanie pomocy.	Cały rok; ze zwiększeniem wsparcia po rozpoznaniu potrzeby.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, inni specjaliści.
Sfera społeczna	Relacje, komunikacja, współpraca, konflikty, integracja, wolontariat, przeciwdziałanie wykluczeniu.	Cały rok.	Cała społeczność szkolna.
Sfera aksjologiczna	Wartości, kultura osobista, patriotyzm, obywatelskość, dziedzictwo lokalne, szacunek dla różnorodności.	Zgodnie z planami pracy i kalendarzem szkoły.	Nauczyciele, wychowawcy, biblioteka, SU, partnerzy lokalni.
Bezpieczeństwo i profilaktyka	Przemoc, cyberprzemoc, substancje, uzależnienia behawioralne, higiena cyfrowa, AI, ZPE, offline, bezpieczeństwo w szkole i sytuacjach zagrożenia.	Cały rok; w klasach IV–VIII co najmniej 1 godzina wychowawcza miesięcznie dotycząca sytuacji zagrożeń.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści i właściwe instytucje.
Rozwój poznawczy	Ciekawość, interdyscyplinarność, projekty, krytyczne myślenie, ocenianie kształtujące i informacja zwrotna.	W toku wszystkich zajęć.	Nauczyciele i wychowawcy.
Doradztwo zawodowe	Poznanie mocnych stron, zainteresowań, zawodów i dróg kształcenia; decyzje edukacyjne i zawodowe.	Zgodnie z programem doradztwa i potrzebami uczniów.	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści.

Sfera fizycznego rozwoju ucznia

Szkoła podejmuje działania na rzecz wspierania uczniów w rozwoju fizycznym i zdrowotnym. Dąży do tego, aby każdy uczeń zdobywał wiedzę i umiejętności związane ze zdrowym stylem życia, aktywnością fizyczną oraz bezpieczeństwem. W ramach zajęć sportowych, rytmicznych, wycieczek i wydarzeń prozdrowotnych kształtowane są nawyki sprzyjające zdrowiu oraz postawy odpowiedzialności za siebie i innych.

- promowanie zdrowego stylu życia poprzez zajęcia sportowe, rekreacyjne, gry zespołowe i aktywność na świeżym powietrzu;
- edukacja żywieniowa, zajęcia praktyczne i rozmowy dotyczące prawidłowego odżywiania;
- kształtowanie nawyków higienicznych i odpowiedzialności za zdrowie;
- poznawanie zasad bezpieczeństwa i praktyczne ćwiczenie udzielania pierwszej pomocy.

Sfera emocjonalnego i psychicznego rozwoju ucznia

Szkoła wspiera uczniów w budowaniu odporności emocjonalnej i psychicznej. Działania koncentrują się na rozpoznawaniu i wyrażaniu emocji, radzeniu sobie ze stresem oraz rozwijaniu poczucia własnej wartości. Uczniowie uczą się konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, empatii i budowania pozytywnych relacji rówieśniczych.

- warsztaty i rozmowy o emocjach, stresie oraz sposobach odzyskiwania równowagi;
- ćwiczenia relaksacyjne, treningi uważności i inne techniki dostosowane do wieku;
- działania rozwijające samoocenę, sprawczość i odporność psychiczną;
- współpraca z rodzicami, konsultacje i przekazywanie materiałów wspierających wychowanie.

Sfera społecznego rozwoju ucznia

W obszarze społecznym szkoła rozwija współpracę w grupie, komunikację interpersonalną, odpowiedzialność i empatię. Realizowane są działania integracyjne, aktywność samorządu uczniowskiego, projekty społeczne i akcje charytatywne.

- poznawanie praw dziecka, praw i obowiązków ucznia oraz zasad obowiązujących w społeczności szkolnej;
- udział uczniów w demokratycznych procedurach i pracy Samorządu Uczniowskiego;
- uroczystości włączające uczniów do wspólnoty szkoły i wzmacniające poczucie przynależności;
- wolontariat, zbiórki i działania na rzecz osób potrzebujących;
- warsztaty współpracy, ćwiczenia integracyjne i wspólne przedsięwzięcia klasowe;
- przeciwdziałanie hejtowi, przemocy słownej, dyskryminacji i wykluczeniu;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Sfera aksjologicznego rozwoju ucznia

Szkoła wychowuje w duchu wartości uniwersalnych, takich jak szacunek, odpowiedzialność, uczciwość i solidarność. Poprzez uroczystości patriotyczne, działania artystyczne, edukacyjne i społeczne kształtuje system wartości młodych ludzi.

- kultywowanie tradycji i obyczajów regionu;
- analiza postaw, wartości, norm społecznych i czynników wpływających na wybory człowieka;
- szacunek dla kultury i dorobku narodowego oraz dziedzictwa cywilizacyjnego Europy;
- udział w uroczystościach szkolnych i państwowych, wycieczkach oraz lekcjach muzealnych;
- rozwijanie zasad humanitaryzmu i gotowości do niesienia pomocy;

- poznawanie wartości dobra, prawdy, piękna i odpowiedzialności poprzez literaturę, kulturę oraz codzienne doświadczenia;
- przeciwdziałanie nietolerancji i dyskryminacji oraz dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potrzeb uczniów.

Sfera profilaktyki zachowań ryzykownych i bezpieczeństwa

Szkoła realizuje zadania związane z profilaktyką używania substancji psychoaktywnych, przemocy, cyberprzemocy i ryzykownych zachowań w sieci. Działania edukacyjne, profilaktyczne i interwencyjne budują odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych.

- zapoznavanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- bezpieczeństwo w drodze do szkoły, podczas wyjść, wycieczek i wydarzeń;
- rozpoznawanie zachowań ryzykownych i wiedza o możliwościach uzyskania pomocy;
- ochrona danych osobowych i wizerunku, zasady netykiety oraz reagowanie na cyberprzemoc i stalking;
- korzystanie z różnych źródeł informacji, ich porządkowanie, porównywanie i krytyczna ocena;
- rozpoznawanie przemocy fizycznej, psychicznej i cyfrowej oraz ochrona osób doświadczających krzywdzenia;
- stała współpraca pracowników szkoły i reagowanie na zaobserwowane zachowania niepożądane;
- informowanie rodziców o istotnych zmianach w funkcjonowaniu dziecka i podejmowanych działaniach;
- przygotowanie do zachowania w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych.

Rozdział VIII. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych

Wskazane sposoby realizacji mają charakter otwarty. Szkoła dobiera formy odpowiednio do wieku uczniów, wyników bieżącej diagnozy, rozpoznanych potrzeb oraz swoich możliwości organizacyjnych. Dopuszcza się stosowanie innych działań służących osiągnięciu tych samych celów.

I. Zdrowie – edukacja zdrowotna

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Edukacja żywieniowa i zdrowe nawyki	1) Rozmowy, zajęcia i warsztaty dotyczące zasad prawidłowego odżywiania, nawodnienia i komponowania posiłków. 2) Działania praktyczne, np. przygotowywanie prostych zdrowych posiłków, analiza etykiet i planowanie jadłospisu. 3) Spotkania ze specjalistami oraz korzystanie z materiałów edukacyjnych, filmów, prezentacji i gazetek. 4) Akcje promujące spożywanie warzyw, owoców, wody i drugiego śniadania. 5) Konkursy, prace plastyczne, projekty klasowe i inne inicjatywy prozdrowotne. 6) Rozpoznawanie potrzeb uczniów w zakresie żywienia i współpraca z rodzicami oraz właściwymi instytucjami.	Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka, specjaliści
Aktywność fizyczna i higiena	1) Zajęcia ruchowe, rekreacyjne i sportowe podczas lekcji oraz zajęć dodatkowych. 2) Gry zespołowe, spacer, wycieczki, aktywność na świeżym powietrzu i inne formy ruchu. 3) Rozmowy o znaczeniu ruchu, snu, odpoczynku i prawidłowej postawy ciała. 4) Instruktaże i ćwiczenia utrwalające higienę osobistą, mycie rąk i dbałość o czystość otoczenia. 5) Działania zachęcające do ograniczania siedzącego trybu życia i zachowania równowagi między nauką a wypoczynkiem.	Nauczyciele, wychowawcy
Pierwsza pomoc	1) Zajęcia teoretyczne i praktyczne dostosowane do wieku uczniów. 2) Nauka wzywania pomocy, przekazywania informacji dyspozytorowi i korzystania z numerów alarmowych. 3) Symulacje reagowania m.in. przy omdleniu, skaleczeniu, oparzeniu, krwotoku lub zadławieniu. 4) Ćwiczenie pozycji bezpiecznej i podstaw resuscytacji z wykorzystaniem dostępnego sprzętu. 5) Pokazy, warsztaty lub spotkania z osobami posiadającymi odpowiednie przygotowanie. 6) Filmy, plakaty, ulotki, quizy i konkursy utrwalające zasady pierwszej pomocy.	Nauczyciele posiadający odpowiednie kompetencje, zaproszeni specjaliści
Profilaktyka zdrowotna	1) Zajęcia i rozmowy o profilaktyce chorób, higienie osobistej, jamy ustnej, wzroku i słuchu. 2) Przekazywanie informacji o zasadach korzystania z opieki zdrowotnej i znaczeniu badań profilaktycznych. 3) Spotkania z pielęgniarką lub innymi specjalistami, jeśli odpowiadają rozpoznanym potrzebom. 4) Materiały informacyjne dla uczniów i rodziców, gazetki, prezentacje i komunikaty. 5) Bieżące przypominanie zasad postępowania w okresach zwiększonej zachorowalności. 6) Dostosowane do wieku działania dotyczące dojrzwania i odpowiedzialności za własne zdrowie.	Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka, specjaliści

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Zdrowie psychiczne	1) Zajęcia o rozpoznawaniu i nazywaniu emocji, stresie oraz sposobach odzyskiwania równowagi. 2) Ćwiczenia oddechowe, relaksacyjne, uważności i inne techniki dostosowane do wieku. 3) Rozmowy o znaczeniu snu, odpoczynku, relacji, zainteresowań i aktywności offline. 4) Uczenie rozpoznawania sygnałów przeciążenia oraz zwracania się o pomoc do zaufanej osoby. 5) Konsultacje indywidualne, wsparcie specjalistyczne i współpraca z rodzicami. 6) Działania integracyjne i wzmacniające poczucie własnej wartości, sprawczość oraz odporność psychiczną.	Wychowawcy, pedagog, psycholog, pedagog specjalny
Kultura spożywania posiłków	1) Rozmowy i ćwiczenia dotyczące kulturalnego zachowania przy stole. 2) Utrwalanie zasad higieny przed posiłkiem i po jego zakończeniu. 3) Kształtowanie samodzielności, porządku i odpowiedzialności za wspólną przestrzeń. 4) Rozwijanie szacunku dla żywności oraz ograniczania jej marnowania. 5) Bieżące modelowanie właściwych zachowań przez osoby dorosłe.	Nauczyciele i wychowawcy

II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Relacje i kompetencje społeczne	1) Zajęcia i warsztaty dotyczące komunikacji, aktywnego słuchania, empatii i asertywności. 2) Ćwiczenia rozpoznawania granic własnych i innych osób oraz wyrażania potrzeb bez naruszania cudzych praw. 3) Treningi współpracy, zadania zespołowe, gry i działania wymagające podziału ról. 4) Nauka rozwiązywania konfliktów poprzez rozmowę, negocjacje, mediację i poszukiwanie kompromisu. 5) Analiza sytuacji społecznych, scenki, dyskusje i omawianie konsekwencji zachowań. 6) Bieżące wzmacnianie zachowań opartych na szacunku i odpowiedzialności.	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści
Przeciwdziałanie przemocy i wykluczeniu	1) Zajęcia pomagające odróżniać konflikt od przemocy oraz rozpoznawać przemoc fizyczną, psychiczną, słowną i cyfrową. 2) Rozmowy o wyśmiewaniu, przezywaniu, izolowaniu, dyskryminacji i presji rówieśniczej. 3) Ćwiczenie sposobów bezpiecznego reagowania świadka, osoby krzywdzonej i osoby dorosłej. 4) Przypominanie ścieżek zgłaszania problemu i osób udzielających pomocy. 5) Bieżące interwencje, rozmowy indywidualne, mediacje i współpraca z rodzicami. 6) Obserwacja relacji rówieśniczych oraz działania naprawcze i integracyjne dostosowane do sytuacji.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Prawa i ochrona małoletnich	1) Zapoznavanie uczniów z prawami dziecka, prawami i obowiązkami ucznia oraz zasadami obowiązującymi w szkole. 2) Omawianie Standardów Ochrony Małoletnich językiem dostosowanym do wieku. 3) Przedstawianie sposobów zgłaszania krzywdzenia i uzyskiwania pomocy w szkole oraz poza nią. 4) Analiza przykładowych sytuacji naruszenia granic, bezpieczeństwa lub godności. 5) Informowanie rodziców o obowiązujących procedurach i osobach odpowiedzialnych. 6) Utrwalanie zasad ochrony prywatności, wizerunku i danych osobowych.	Wychowawcy, dyrektor, specjaliści
Kultura słowa i zachowania	1) Ustalanie i przypominanie zasad dobrego zachowania w klasie, szkole i przestrzeni cyfrowej. 2) Pogadanki, scenki i ćwiczenia dotyczące kultury wypowiedzi, netykiety i odpowiedzialności za słowo. 3) Reagowanie na wulgaryzmy, obrażanie, plotkowanie i poniżanie innych osób. 4) Kształtowanie dbałości o ład, porządek, mienie wspólne i estetykę otoczenia. 5) Omawianie konsekwencji decyzji oraz odwoływanie się do wspólnie przyjętych zasad. 6) Modelowanie właściwych zachowań w codziennych sytuacjach szkolnych.	Wychowawcy, nauczyciele
Integracja zespołów klasowych	1) Gry i zabawy integracyjne, rozmowy w kręgu oraz ćwiczenia budujące zaufanie. 2) Wspólne przedsięwzięcia klasowe, zadania zespołowe, wyjścia, wycieczki i uroczystości. 3) Włączanie nowych uczniów i wspieranie dzieci doświadczających trudności adaptacyjnych. 4) Działania sprzyjające poznawaniu zainteresowań, mocnych stron i potrzeb członków zespołu. 5) Tworzenie zasad współpracy w klasie i okresowe omawianie klimatu zespołu. 6) Konsultacje i zajęcia specjalistyczne w klasach wymagających dodatkowego wsparcia.	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści
Empatia i pomoc innym	1) Rozmowy o potrzebach innych osób, solidarności i odpowiedzialności za wspólnotę. 2) Działania wolontariackie, charytatywne i pomoc koleżeńska dobierane do możliwości uczniów. 3) Włączanie uczniów w planowanie inicjatyw na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego. 4) Literatura, filmy, scenki i dyskusje rozwijające zdolność przyjmowania perspektywy drugiej osoby. 5) Docenianie przejawów życzliwości, współpracy, odwagi cywilnej i gotowości do pomocy.	Wychowawcy, nauczyciele, Samorząd Uczniowski

III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Bezpieczeństwo cyfrowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zajęcia o higienie cyfrowej, czasie ekranowym, ergonomii i równowadze między aktywnością online i offline. 2) Omawianie cyberprzemocy, hejtu, manipulacji, niebezpiecznych kontaktów i sposobów szukania pomocy. 3) Ćwiczenia krytycznej oceny treści, porównywania źródeł i rozpoznawania informacji fałszywych lub wprowadzających w błąd. 4) Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z AI oraz zasobów ZPE, z uwzględnieniem samodzielności i praw autorskich. 5) Warsztaty, filmy, quizy, akcje tematyczne, projekty i konkursy dotyczące bezpiecznego internetu. 6) Materiały oraz konsultacje dla rodziców i nauczycieli. 	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści
Substancje i uzależnienia behawioralne	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dostosowane do wieku zajęcia o skutkach używania alkoholu, papierosów, e-papierosów i innych substancji psychoaktywnych. 2) Rozmowy o presji rówieśniczej, podejmowaniu decyzji, odmawianiu i przewidywaniu konsekwencji. 3) Profilaktyka nadmiernego korzystania z gier, internetu, mediów społecznościowych i urządzeń cyfrowych. 4) Spotkania ze specjalistami, filmy, materiały edukacyjne, warsztaty i dyskusje. 5) Informowanie o sygnałach ostrzegawczych oraz miejscach uzyskania pomocy. 6) Konsultacje z rodzicami i indywidualne działania wspierające w razie rozpoznania problemu. 	Wychowawcy, pedagog, psycholog, zaproszeni specjaliści
Sytuacje zagrożenia	<ol style="list-style-type: none"> 1) Omawianie zasad zachowania w sytuacjach zagrożeń występujących w czasie pokoju i wojny. 2) Poznanie sygnałów alarmowych, dróg ewakuacji, miejsc zbiórki i podstawowych procedur bezpieczeństwa. 3) Ćwiczenia praktyczne, analiza scenariuszy i utrwalanie sposobów reagowania bez wywoływania niepotrzebnego lęku. 4) Nauka odpowiedzialnego przekazywania informacji, wykonywania poleceń i udzielania pomocy innym. 5) Rozmowy o wiarygodnych źródłach informacji oraz właściwym reagowaniu na dezinformację. 6) Współpraca z właściwymi służbami lub instytucjami, stosownie do potrzeb i możliwości. 	Wychowawcy klas IV–VIII, dyrektor, zaproszeni specjaliści
Bezpieczeństwo w przestrzeni szkoły	<ol style="list-style-type: none"> 1) Przypominanie zasad zachowania podczas lekcji, przerw, posiłków, zajęć świetlicowych i korzystania z obiektów szkolnych. 2) Systematyczna obserwacja miejsc wymagających zwiększonego nadzoru i wymiana informacji między pracownikami. 3) Reagowanie na bieganie, przepychanki, niszczenie mienia i inne zachowania stwarzające zagrożenie. 4) Rozmowy z uczniami, działania naprawcze oraz współpraca z rodzicami. 5) Dostosowywanie organizacji dyżurów i opieki do bieżących potrzeb. 6) Utrwalanie zasad bezpiecznego korzystania ze sprzętu, boiska, placu zabaw i pomieszczeń szkolnych. 	Dyrektor i pracownicy szkoły

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Bezpieczeństwo komunikacyjne	1) Zajęcia o zasadach ruchu drogowego i bezpiecznej drodze do szkoły. 2) Ćwiczenie właściwego zachowania pieszego, rowerzysty i pasażera. 3) Rozmowy o widoczności, elementach odbłaskowych i przewidywaniu zagrożeń. 4) Przygotowanie do bezpiecznego udziału w wyjściach, wycieczkach i przejazdach. 5) Spotkania, pokazy, materiały edukacyjne lub konkursy we współpracy z właściwymi służbami. 6) Przypominanie zasad bezpieczeństwa przed feriami, wakacjami i innymi okresami zwiększonej aktywności.	Wychowawcy, nauczyciele, właściwe służby
Reagowanie na kryzys	1) Rozpoznawanie sytuacji wymagających natychmiastowej pomocy i wskazywanie bezpiecznych sposobów reagowania. 2) Utrwalanie numerów alarmowych i zasad przekazywania informacji służbom. 3) Zapoznanie z procedurami szkoły dotyczącymi wypadku, pożaru, zaginięcia, przemocy lub innego zagrożenia. 4) Ćwiczenia ewakuacyjne i inne działania praktyczne prowadzone zgodnie z planami bezpieczeństwa. 5) Informowanie o osobach i instytucjach udzielających pomocy w kryzysie psychicznym lub rodzinnym. 6) Rozmowy, konsultacje i wsparcie po zdarzeniach trudnych lub nadzwyczajnych.	Dyrektor, wychowawcy, specjaliści
Ochrona danych i wizerunku	1) Zajęcia o prywatności, danych osobowych, wizerunku i cyfrowym śladzie. 2) Ćwiczenie tworzenia bezpiecznych haseł i korzystania z zabezpieczeń kont. 3) Omawianie zasad publikowania zdjęć, filmów i informacji o innych osobach. 4) Analiza ryzyka związanego z udostępnianiem lokalizacji i kontaktami z nieznajomymi. 5) Przypominanie sposobów zgłaszania naruszeń i zabezpieczania dowodów cyberprzemocy. 6) Informacje i materiały wspierające rodziców w ochronie dziecka w sieci.	Nauczyciele informatyki, wychowawcy, specjaliści

IV. Wartości, normy i kultura

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Dziedzictwo i obywatelskość	1) Zajęcia dotyczące historii, symboli narodowych, praw i obowiązków obywatelskich oraz odpowiedzialności za wspólnotę. 2) Udział w uroczystościach szkolnych i państwowych oraz przygotowywanie ich oprawy. 3) Poznawanie ważnych miejsc, postaci i wydarzeń związanych z regionem i krajem. 4) Wycieczki, lekcje muzealne, spotkania, projekty i działania biblioteczne. 5) Rozmowy o współczesnym patriotyzmie, odpowiedzialności społecznej i szacunku dla dobra wspólnego. 6) Aktywność Samorządu Uczniowskiego i udział uczniów w podejmowaniu spraw dotyczących szkoły.	Wychowawcy, nauczyciele, Samorząd Uczniowski

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
System wartości i kultura osobista	1) Analiza postaw i wartości na podstawie literatury, filmu, historii oraz sytuacji z codziennego życia. 2) Rozmowy o prawdzie, dobru, pięknie, odpowiedzialności, uczciwości i szacunku. 3) Ustalanie zasad współżycia w klasie i odwoływanie się do nich w sytuacjach wymagających interwencji. 4) Ćwiczenie kulturalnego wyrażania opinii, wdzięczności, sprzeciwu i przeprosin. 5) Przeciwdziałanie stereotypom, nietolerancji i dyskryminacji. 6) Docenianie zachowań zgodnych z wartościami przyjętymi przez społeczność szkolną.	Cała społeczność szkolna
Tradycje szkoły i regionu	1) Poznanie historii szkoły, miejscowości i regionu poprzez rozmowy, materiały źródłowe i działania projektowe. 2) Udział w uroczystościach, spotkaniach, wystawach, konkursach i działaniach artystycznych. 3) Wycieczki, spacer edukacyjny, lekcje muzealne i kontakty z przedstawicielami społeczności lokalnej. 4) Gromadzenie wspomnień, fotografii, opowieści i innych świadectw lokalnego dziedzictwa. 5) Włączanie rodziców i partnerów szkoły w wybrane przedsięwzięcia. 6) Prezentowanie efektów pracy uczniów w szkole lub środowisku lokalnym.	Wychowawcy, nauczyciele, bibliotekarz
Postawy humanitarne	1) Rozmowy o godności człowieka, potrzebach innych osób i odpowiedzialności za słabszych. 2) Działania wolontariackie, pomocowe i charytatywne wybierane stosownie do potrzeb i możliwości. 3) Pomoc koleżeńska i inicjatywy wspierające osoby chore, starsze, samotne lub znajdujące się w trudnej sytuacji. 4) Zajęcia rozwijające empatię, solidarność i gotowość do reagowania na krzywdę. 5) Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz potrzebujących.	Wychowawcy, nauczyciele, Samorząd Uczniowski
Świadomość ekologiczna i ekonomiczna	1) Zajęcia o ochronie środowiska, oszczędzaniu wody i energii, segregowaniu odpadów oraz odpowiedzialnej konsumpcji. 2) Obserwacje, doświadczenia, projekty i działania praktyczne związane z przyrodą. 3) Akcje porządkowe, zbiórki i inne inicjatywy ekologiczne dobierane do potrzeb szkoły. 4) Rozmowy o planowaniu wydatków, wartości pieniądza, reklamie i świadomych decyzjach konsumenckich. 5) Ćwiczenia w gospodarowaniu zasobami oraz ograniczaniu marnowania żywności i materiałów.	Nauczyciele przedmiotów, wychowawcy

V. Rozwój poznawczy i uczenie się

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Ciekawość i interdyscyplinarność	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stawianie pytań problemowych i zachęcanie uczniów do samodzielnego poszukiwania odpowiedzi. 2) Łączenie treści z różnych przedmiotów w zadaniach, projektach i dyskusjach. 3) Doświadczenia, obserwacje, eksperymenty, wycieczki i praca z materiałami źródłowymi. 4) Odnoszenie wiedzy szkolnej do codziennych sytuacji i aktualnych problemów. 5) Prezentowanie różnych sposobów rozwiązania zadania oraz rozwijanie myślenia twórczego. 6) Tworzenie przestrzeni do zadawania pytań, argumentowania i wyciągania wniosków. 	Nauczyciele
Projekty i informacja zwrotna	<ol style="list-style-type: none"> 1) Realizacja indywidualnych i zespołowych zadań projektowych dostosowanych do wieku uczniów. 2) Określanie celu działania, kryteriów sukcesu, etapów pracy i podziału odpowiedzialności. 3) Regularna informacja zwrotna wskazująca, co zostało wykonane dobrze, co wymaga poprawy i jaki powinien być kolejny krok. 4) Samoocena i ocena koleżeńska prowadzona według jasnych zasad. 5) Prezentowanie rezultatów, omawianie procesu pracy i formułowanie wniosków. 6) Dokumentowanie wybranych działań w sposób ustalony przez nauczyciela lub zespół. 	Nauczyciele
Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień	<ol style="list-style-type: none"> 1) Rozpoznawanie zainteresowań, talentów i mocnych stron poprzez obserwację, rozmowy i analizę pracy ucznia. 2) Różnicowanie zadań i umożliwianie wyboru tematu, sposobu pracy lub formy prezentacji. 3) Zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, koła zainteresowań oraz konsultacje. 4) Konkursy, wystawy, prezentacje, działania artystyczne, sportowe, czytelnicze i badawcze. 5) Udostępnianie materiałów i wskazywanie możliwości dalszego rozwijania zainteresowań. 6) Współpraca z rodzicami i instytucjami mogącymi wspierać rozwój ucznia. 	Nauczyciele, wychowawcy, bibliotekarz
Krytyczne korzystanie ze źródeł	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wyszukiwanie, porządkowanie i porównywanie informacji pochodzących z różnych źródeł. 2) Sprawdzanie autora, daty, celu publikacji i wiarygodności przedstawionych danych. 3) Odróżnianie faktów od opinii, reklamy, manipulacji i treści generowanych automatycznie. 4) Porównywanie odpowiedzi narzędzi AI z podręcznikami, źródłami naukowymi i materiałami instytucji publicznych. 5) Nauka cytowania, parafrazowania i poszanowania praw autorskich. 6) Dyskusje i zadania pokazujące skutki rozpowszechniania niesprawdzonych informacji. 	Nauczyciele

VI. Doradztwo zawodowe

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Samopoznanie i decyzje	1) Ankiety, rozmowy, ćwiczenia i obserwacje pomagające rozpoznawać zainteresowania, mocne strony, wartości i predyspozycje. 2) Analiza dotychczasowych sukcesów, trudności i preferowanych sposobów uczenia się. 3) Zajęcia dotyczące podejmowania decyzji, wyznaczania celów i przewidywania konsekwencji wyborów. 4) Tworzenie indywidualnych planów lub map dalszego rozwoju. 5) Konsultacje indywidualne dla uczniów potrzebujących dodatkowego wsparcia.	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści
Wsparcie rodziców	1) Informacje podczas zebrań o możliwościach dalszego kształcenia i zasadach rekrutacji. 2) Materiały ułatwiające rozmowę z dzieckiem o zainteresowaniach, mocnych stronach i wyborach edukacyjnych. 3) Konsultacje indywidualne z doradcą, wychowawcą lub specjalistą. 4) Wskazywanie wiarygodnych źródeł informacji o szkołach, zawodach i rynku pracy. 5) Wspólne ustalanie sposobów wspierania ucznia z uwzględnieniem jego potrzeb i samodzielności.	Doradca zawodowy, wychowawcy
Poznanie świata pracy	1) Poznanie zawodów, środowisk pracy, wymaganych kwalifikacji i możliwych ścieżek rozwoju. 2) Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, absolwentami lub rodzicami. 3) Wizyty edukacyjne, obserwacje miejsc pracy lub wirtualne formy poznawania zawodów. 4) Filmy, prezentacje, wywiady, opisy zawodów i zadania projektowe. 5) Ćwiczenie autoprezentacji, komunikacji, współpracy oraz przygotowywania prostych dokumentów. 6) Rozmowy o zmianach na rynku pracy i znaczeniu uczenia się przez całe życie.	Doradca zawodowy, nauczyciele, partnerzy szkoły
Planowanie dalszej drogi	1) Porządkowanie informacji o typach szkół ponadpodstawowych, kierunkach kształcenia i kryteriach wyboru. 2) Korzystanie z aktualnych informatorów, stron szkół i innych wiarygodnych źródeł. 3) Porównywanie ofert pod kątem zainteresowań, możliwości, dojazdu i planów ucznia. 4) Tworzenie listy kolejnych kroków, terminów i dokumentów związanych z rekrutacją. 5) Udział w dostępnych spotkaniach informacyjnych, prezentacjach lub wydarzeniach dotyczących dalszej edukacji. 6) Indywidualne rozmowy z uczniem i – w razie potrzeby – z jego rodzicami.	Doradca zawodowy, wychowawcy

VII. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i SPE

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Rozpoznawanie potrzeb	1) Systematyczna obserwacja funkcjonowania ucznia podczas zajęć, przerw i sytuacji społecznych. 2) Rozmowy z uczniem, rodzicami, nauczycielami i specjalistami. 3) Analiza osiągnięć, trudności, frekwencji, dokumentacji oraz opinii i orzeczeń. 4) Rozpoznawanie zasobów, barier, mocnych stron i indywidualnych potrzeb rozwojowych oraz edukacyjnych. 5) Ocena funkcjonowania ucznia i wspólne planowanie adekwatnych form pomocy. 6) Kierowanie rodziców do odpowiednich instytucji, jeżeli wymaga tego sytuacja dziecka.	Nauczyciele i specjaliści
Realizacja wsparcia	1) Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącej pracy oraz w ustalonych formach. 2) Dostosowywanie metod, organizacji pracy, materiałów, komunikacji i sposobów sprawdzania wiedzy do potrzeb ucznia. 3) Realizacja zaleceń wynikających z opinii i orzeczeń. 4) Opracowywanie oraz realizacja WOPFU i IPET w przypadkach przewidzianych przepisami. 5) Zajęcia indywidualne lub grupowe, konsultacje, rozmowy wspierające i treningi umiejętności. 6) Współpraca nauczycieli, specjalistów i rodziców oraz wymiana informacji niezbędnych do udzielania pomocy.	Nauczyciele, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, inni specjaliści
Monitorowanie skuteczności pomocy	1) Systematyczna analiza postępów, trudności i funkcjonowania ucznia. 2) Gromadzenie informacji od ucznia, rodziców, nauczycieli i specjalistów. 3) Okresowa ocena skuteczności dostosowań, zajęć i innych form wsparcia. 4) Omawianie wniosków podczas konsultacji i spotkań zespołów. 5) Modyfikowanie celów, metod, zakresu lub intensywności pomocy. 6) Dokumentowanie działań i wniosków w zakresie wymaganym przepisami oraz potrzebami szkoły.	Nauczyciele, specjaliści, wychowawcy
Integracja i przeciwdziałanie wykluczeniu	1) Dostosowywanie warunków udziału ucznia w zajęciach, wydarzeniach, wyjściach i pracy zespołowej. 2) Dobór metod komunikacji i materiałów umożliwiających aktywny udział w życiu klasy. 3) Działania integracyjne, pomoc koleżeńska i budowanie atmosfery akceptacji. 4) Rozmowy o różnorodności potrzeb i sposobów funkcjonowania, prowadzone z poszanowaniem prywatności ucznia. 5) Reagowanie na wykluczanie, stygmatyzację, wyśmiewanie i inne naruszenia godności. 6) Współpraca z rodzicami i specjalistami w usuwaniu rozpoznanych barier.	Cała społeczność szkolna

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Zapoznanie z dokumentami i zasadami pracy szkoły	Udostępnianie statutu, procedur bezpieczeństwa, Standardów Ochrony Małoletnich i programu wychowawczo-profilaktycznego; omawianie najważniejszych zapisów podczas zebrań; przekazywanie komunikatów przez dziennik elektroniczny, stronę szkoły i inne przyjęte kanały.

Zadania	Formy realizacji
Relacje, przemoc i bezpieczeństwo dziecka	Rozmowy i spotkania dotyczące rozpoznawania przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy i kryzysu; przedstawianie sposobów reagowania, ścieżek zgłaszania oraz kontaktów do osób i instytucji udzielających pomocy; konsultacje indywidualne w razie rozpoznania problemu.
Zdrowie psychiczne i kompetencje wychowawcze	Warsztaty, spotkania ze specjalistami, materiały dotyczące emocji, stresu, granic, komunikacji i trudności okresu dorastania; konsultacje z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem lub pedagogiem specjalnym; kierowanie do właściwych placówek pomocowych.
Higiena cyfrowa, AI i bezpieczeństwo w sieci	Informacje o zasadach ekranowych, ochronie danych i wizerunku, kontroli rodzicielskiej, cyberprzemocy oraz odpowiedzialnym korzystaniu z AI; materiały przesyłane przez przyjęte kanały szkoły; rozmowy indywidualne i spotkania tematyczne zależnie od potrzeb.
PPP, SPE i funkcjonowanie dziecka	Bieżące przekazywanie informacji o sukcesach, trudnościach, frekwencji i potrzebach ucznia; wspólne planowanie dostosowań i pomocy; udział rodziców w ocenie skuteczności wsparcia; konsultacje z nauczycielami, specjalistami i dyrektorem.
Wybory edukacyjne i zawodowe	Spotkania informacyjne, materiały o szkołach i zawodach, konsultacje z doradcą lub wychowawcą oraz narzędzia ułatwiające rozmowę z dzieckiem o zainteresowaniach, mocnych stronach i dalszej drodze edukacyjnej.
Współpraca i bieżąca wymiana informacji	Zebrania, rozmowy indywidualne, dni otwarte, konsultacje, spotkania ze specjalistami, materiały informacyjne, dziennik elektroniczny, poczta i strona szkoły; włączanie rodziców w wybrane działania oraz wspólne rozwiązywanie bieżących problemów.

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Doskonalenie w zakresie wychowania i profilaktyki	Rady szkoleniowe, warsztaty, kursy, konsultacje, samokształcenie i udostępnianie materiałów dotyczących zdrowia psychicznego, przemocy, zachowań ryzykownych, interwencji kryzysowej i współpracy z rodzicami.
PPP, SPE i ocena funkcjonowania ucznia	Spotkania zespołów, analiza dokumentacji, konsultacje ze specjalistami, wymiana obserwacji, doskonalenie w zakresie dostosowań, WOPFU, IPET i oceny skuteczności udzielanej pomocy.
Technologie, higiena cyfrowa, AI i ZPE	Szkolenia, lekcje otwarte, praca zespołowa i wymiana materiałów dotyczących bezpiecznego korzystania z technologii, krytycznej oceny informacji, wykorzystywania AI i zasobów ZPE oraz równowagi online–offline.
Ciekawość poznawcza, projekty i informacja zwrotna	Wymiana dobrych praktyk, wspólne planowanie działań interdyscyplinarnych, obserwacje zajęć, omawianie przykładów projektów, kryteriów sukcesu, samooceny, oceny koleżeńskiej i informacji zwrotnej.
Wsparcie w sytuacjach trudnych i konfliktowych	Konsultacje z dyrektorem i specjalistami, spotkania mediacyjne, pomoc w tworzeniu kontraktów i planów działań, wspólna analiza zdarzeń oraz ustalanie spójnego sposobu reagowania.
Monitorowanie programu i sytuacji wychowawczej	Analiza dokumentacji, frekwencji, zdarzeń i podejmowanych interwencji; wymiana informacji w zespołach; formułowanie wniosków i modyfikowanie działań odpowiednio do wyników diagnozy i ewaluacji.

Rozdział IX. Ewaluacja programu

Program podlega systematycznemu monitorowaniu oraz ewaluacji. Celem ewaluacji jest ocena stopnia realizacji zadań, adekwatności działań do rozpoznanych potrzeb oraz sformułowanie wniosków do programu na kolejny rok szkolny.

Ewaluacja obejmuje analizę dokumentacji, obserwacje, rozmowy i konsultacje, ankiety skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli, analizę sytuacji wychowawczej, frekwencji, zdarzeń i podejmowanych interwencji oraz sprawozdania osób odpowiedzialnych za działania.

Szczegółnej analizie podlegają: relacje rówieśnicze i przemoc, dobrostan psychiczny, bezpieczeństwo cyfrowe, zachowania ryzykowne, skuteczność PPP i wsparcia uczniów ze SPE, bezpieczeństwo w miejscach wymagających zwiększonej uwagi, realizacja zajęć bezpieczeństwa w klasach IV–VIII, doradztwo zawodowe oraz rozwijanie ciekawości poznawczej i informacji zwrotnej.

Wnioski z ewaluacji, zebrane do końca roku szkolnego, służą modyfikacji programu. Za koordynację odpowiada zespół wyznaczony przez dyrektora, we współpracy z Radą Pedagogiczną i Radą Rodziców.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cendrowicach na rok szkolny 2026/2027 został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 2026 r.

Przewodniczący/Przewodnicząca Rady Rodziców

Dyrektor szkoły

.....
podpis

.....
podpis